

B. Tekrarlanan/Takıntılı Davranışlar ve Sınırlı İlgiler ya da Etkinlikler

- Tekrarlanan ya da takıntılı motor davranışlar, nesne kullanma ya da konuşma
- Aynılık üzerinde ısrar etme, rutinlere aşırı bağlılık
- Yoğunluğu açısından anormal denilebilecek derecede takıntılı ve sabit ilgilere sahip olma
- Belli ses, doku ya da koku gibi duysal uyaranlara karşı aşırı tepkili olma ya da tepkisiz kalma

Bir çocuğun otizm spektrum bozukluğu tanısı alabilmesi için, yukarıdaki belirtilerin tümünü birden göstermesi gerekmez. Ayrıca oyuncak arabayı havaya kaldırıp tekerini çevirmek gibi bütün çocukların yapabildiği davranışları da ayırmak gerekir. Önemli olan, bu davranışların hangi durumlarda ve ne kadar sık meydana gelerek soruna dönüştüğüdür. Buna da ancak uzmanlar karar verebilir.

Otizm Spektrum Bozukluğu Belirtileri

Eğer çocuğunuz:

- Başkalarıyla göz teması kurmuyorsa,
- İsmi söylediğinizde bakmıyorsa,
- Söyleneni işitmiyor gibi davranıyorsa,
- Parmağıyla ile istediği şeyi göstermiyorsa,
- Oyuncaklarla oynamayı bilmiyorsa,
- Akranlarının oynadığı oyunlara ilgi göstermiyorsa,
- Bazı sözleri tekrar tekrar ve ilişkisiz ortamlarda söylüyorsa,
- Konuşmada akranlarının gerisinde kalmışsa,
- Sallanmak, çırpınmak gibi garip hareketleri varsa,
- Aşırı hareketli, hep kendi bildiğince davranıyorsa,
- Gözleri bir şeye takılıp kalıyorsa,
- Bazı eşyaları döndürmek, sıraya dizmek gibi sıra dışı hareketler yapıyorsa,
- Günlük yaşamındaki düzen değişikliklerine aşırı tepki veriyorsa, otizm açısından değerlendirme yapmak gerekir.

KAZIM KARABEKİR ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA MERKEZİ

OTİZM NEDİR?

Otizm spektrum bozukluğu, doğuştan gelen ya da yaşamın ilk yıllarında ortaya çıkan karmaşık bir nöro-gelişimsel bir bozukluktur. Otizmin, beynin yapısını ya da işleyişini etkileyen bazı sinir sistemi sorunlarından kaynaklandığı sanılmaktadır.

Otizm Spektrum Bozukluğunun

Nedeni Nedir?

Otizm spektrum bozukluğuna neyin neden olduğu bilinmemekle birlikte genetik temelli olduğuna ilişkin bulgular vardır. Ancak hangi gen ya da genlerin sorumlu olduğu henüz bilinmemektedir. Çevresel faktörlerin de otizme yol açabildiğine ilişkin görüşler vardır. Hem genetik temellerin hem de çevresel faktörlerin etkileri üzerine çok sayıda araştırma yapılmaktadır.

Otizmin çocuk yetiştirme özellikleriyle ya da ailenin ekonomik koşullarıyla hiçbir ilişkisi yoktur; bu nedenle otizm spektrum bozukluğunu her çeşit toplumda, farklı coğrafyalarda, ırkta ve ailede rastlanmaktadır.

Otizm, günümüzde rastlanan en yaygın nörolojik bozukluktur ve uzman verilerine göre 2006 yılında Her 150 çocuktan 1'inde otizm görülürken, 2012 yılında Her 88 çocuktan 1'inde otizm görülmüştür. 2014 yılında verilen son bilgiye göre de, her **68 çocuktan 1'inde** otizm görülmektedir.

Amerikan Psikiyatri Birliği göre, otizm iki alandaki yetersizlikle kendini göstermektedir.

A. Sosyal İletişim ve Sosyal Etkileşim

- Göz kontağı kuramama, vücut dilini anlamama ve kullanamama, parmakla işaret ederek gösterme gibi jestleri anlama ve kullanmada yetersizlik, yüz ifadelerinde ve sözel olmayan iletişimlerinde sınırlılık gibi sosyal etkileşim kurma amacıyla kullanılan sözel olmayan iletişim davranışlarında yetersizlik
- Karşılıklı konuşma başlatma ve sürdürmede yetersizlik, ilgileri ve duyguları paylaşmada sınırlılık, sosyal iletişim başlatma ya da sosyal etkileşime tepkide bulunmada yetersizlik gibi karşılıklı sosyal-duygusal tepkilerde yetersizlik
- Sosyal bağlamlara uygun davranamama, hayali oyun oynayama, arkadaş edinememe ve akranlarına karşı ilgisizlik gibi ilişki kurma, sürdürme ve ilişkiyi anlamada yetersizlik